

Nr 257.

Av herr **Lindhagen**, om *skapande av självförsörjande jordbruk genom ofullständiga jordbruks fullkomnande med odlingsmark och husbehovsskog m. m.*

I den parlamentariska politiken för dagen och samgåendet mellan socialdemokrater och bondeförbundare må det tillåtas mig framhålla tillvaron av *en tredje man*, som icke är representerad i riksdagen och numera icke kan få sina intressen tillvaratagna. Det gäller de ofullständiga jordbruken, som skulle fullkomnas med odlingsmark och husbehovsskog för att bli självförsörjande. Det gäller ock bildandet av nya jordbruk å oodlad enskild jord med husbehovsskog. Redan från seklets början stodo båda sakerna på dagordningarna, och år 1925 skrev riksdagen på motion av mig ytterligare därom. Omfattande utredningar om dessa angelägenheter ha på regeringens uppdrag framlagts av äldre jordberedningar, vilkas betänkande vänta på sitt bedömande.

Dessa försörjningsfrågor, som förutsatte en viss expropriationsrätt, avfördes därför till sist år 1931 i sin tillämnade omfattning från statsmakternas dagordning. Då begärde riksdagen i stället utredning rörande de ekonomiska förutsättningarna för bärighet av mindre jordbruk och ökade möjligheter för mindre bemedlade att erhålla mindre jordbruk. Expropriation skulle icke få tas med i utredningen.

Ärendet remitterades till sociala jordutredningen, vilken numera skilt sig från ärendet. Tillkomsten av nya *självförsörjande* jordbruk har såsom krävande expropriationslagstiftning genom tilläggsmark eller nyskapning tills vidare åtminstone uteblivit. Undersökning av de ekonomiska förutsättningarna för jordbrukets bärighet har, såsom var att vänta, icke heller kommit till stånd.

Under debatten den 6 juni 1934 i första kammaren om inrättandet av ett hundratal arrendejordbruk på kronans mark slutade herr Thorén sitt anförande med att tala om något, som han sade läg honom särskilt om hjärtat, nämligen, att jordhungern skulle i största möjliga omfattning bli stillad. Herr Alfred Andersson på Malmöhusbänken sade, att han ansåg, att det föreliggande experimentet i stället borde omfatta tusende och åter tusende av sådana *självförsörjande* jordbruk. Herr Edward Larson i Lerdala utropade: varför kunna vi inte gripa till litet kraftigare åtgärder, så att det kan bli något verkligt stort av den här saken?

De *tredje män*, om vilka jag sålunda talat, ha på senare tiden icke fått något besjälade stöd i riksdagen. Expropriationen verkar det förmodligen delvis. Själva ha de som sagt ingen egen representation i riksdagen.

Det hemställes alltså,

att riksdagen ville hos regeringen begära skyndsamt förslag om skapande av självförsörjande jordbruk genom lag om ofullständiga jordbruks fullkomnande med odlingsmark jämte husbehovsskog samt nyskapning av självförsörjande jordbruk på oodlad jord med tillägg av husbehovsskog.

Stockholm den 23 januari 1935.

Carl Lindhagen.
